

Sygn. akt I C 281/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Przemysław Majkowski

Protokolant : sekr. Joanna Wołczyńska – Kalus

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2017 r. w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa K. J.

przeciwko (...) SA w S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) SA w S. na rzecz powódki K. J. tytułem zadośćuczynienia kwotę 7.000,00 (siedem tysięcy) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2012r. do dnia zapłaty,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. nie obciąża powódki K. J. kosztami procesu,
4. koszty procesu przejmuje na rachunek Skarb Państwa,
5. koszty zastępstwa prawnego pomiędzy stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt I C 281/14

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli w dniu 23 czerwca 2014 r. (data wpływu) przeciwko (...) S.A. powódka K. J. wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 04 września 2012 r. do dnia całkowitej zapłaty, o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych, (pozew k. 2-7).

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego (...) S.A. z siedzibą w S. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, (odpowiedź na pozew k. 119-121).

W piśmie z dnia 27 sierpnia 2014 r. (data wpływu) powódka rozszerzyła swoje powództwo i wniosła pismo w którym wniosła o zasądzenie renty co miesięcznej w kwocie 500 zł, zwrot kosztów leczenia w kwocie 30.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia powstania szkody w dniu 13 stycznia 2012 r. oraz zwrotu poniesionych kosztów wynagrodzenia pełnomocnika wynajętego na etapie postępowania likwidacyjnego, (pismo powódki k. 169).

Postanowieniem z dnia 09 września 2014 r. Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli w sprawie o sygn. akt I C 440/14 w związku z rozszerzeniem powództwa przez powódkę, przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Sieradzu Wydziałowi Cywilnemu jako rzeczowo właściwemu, (postanowienie Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 09 września 2014 r. w sprawie I C 440/14 k. 183).

W dniu 31 października 2014 r. doszło do przejścia (...) S.A. z siedzibą w S. przez (...) S.A. z siedzibą w S., które tym samym wstąpiło w prawa pozwanego, (dowód: pismo pełnomocnika pozwanego k. 257).

W dniu 15 grudnia 2015 r. pełnomocnik K. J. złożył pismo procesowe, w którym sprecyzował powództwo i wniósł o zasądzenie na rzecz powódki od pozwanego kwoty 1.498,63 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty leczenia poniesione przez powódkę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia niniejszego pisma do dnia zapłaty, o zasądzenie na rzecz powódki od pozwanego kwoty 562 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty zakupu nowych okularów korekcyjnych poniesione przez powódkę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty, zasądzenie na rzecz powódki od pozwanego kwoty 49.561,50 zł tytułem skapitalizowanej renty obejmującej zwiększone potrzeby powódki po wypadku za okres od dnia 13 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na rzecz powódki od pozwanego renty z tytułu zwiększonych po wypadku potrzeb powódki płatnej od dnia 01 stycznia 2016 r. na przyszłość w kwocie 855 zł miesięcznie wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uchybienia terminowi płatności poszczególnych rat renty. Nadto pełnomocnik powódki wniósł o zasądzenie na rzecz powódki od pozwanego kwoty 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty, o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu oraz zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu albowiem nie zostały one pokryte w całości, ani w części, (pismo pełnomocnika powódki k. 268-271).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powódka od dnia 18 grudnia 2009 r. posiadała lekki stopień niepełnosprawności w związku z dolegliwościami kręgosłupa. W dniu 13 stycznia 2012 r. w miejscowości I. około godziny 19.10 doszło do wypadku drogowego, w przebiegu którego nastąpiło zderzenie dwóch pojazdów F. (...) o nr rej. (...) oraz H. (...) o nr rejestracyjnym (...). Sprawcą wypadku został uznany kierowca pojazdu marki H. K. D., który został ukarany mandatem karnym przez przybyłych na miejsce zdarzenia funkcjonariuszy policji. Pojazdem marki F. (...) kierował jego właściciel G. J., zaś pasażerami były jego żona K. J. oraz córka S. J.. Na skutek wypadku uszkodzona została powódka K. J., która doznała szeregu obrażeń. Pierwszej pomocy medycznej udzielili powódce ratownicy medyczni pogotowia ratunkowego, którzy przybyli na miejsce zdarzenia. Leczenie skutków wypadku uszkodzona podjęła niezwłocznie w poradni urazowo-ortopedycznej, neurologicznej, psychologicznej i psychiatrycznej. Od dnia 17 stycznia 2012 r. powódka była leczona w Poradni Ogólnej - opisano bóle głowy, klatki piersiowej i prawej kończyny górnej z licznymi zasinieniami na tej kończynie. Takie same dolegliwości opisano po wizycie w dniu 20 stycznia 2012 r. W dniu 21 lutego 2012 r. K. J. była badana w Poradni Neurologicznej E. w Z., wpisano że doznała urazu głowy, kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego. Rozpoznano uraz głowy (S-00) i bóle głowy (G-44). W badaniu KT głowy z dnia 15 marca 2012 r. nie stwierdzono zmian. W badaniu (...) kręgosłupa szyjnego z dnia 14 marca 2012 r. opisano centralą podwiązadłową przepuklinę krążka m-kręgowego C5/C6 (bez progresji w porównaniu z badaniem z dnia 28 marca 2008 r.) oraz niewielkie wypukliny na poziomach C3/C4 i C6/C7 z niewielkim modelowaniem worka oponowego. W badaniu rtg kręgosłupa szyjnego z dnia 20 kwietnia 2012 r. opisano nieco niższą tarczę m- (...) i minimalną niestabilność na poziomie C4/C5. Od 18 kwietnia 2012 r. była leczona w Poradni Neurochirurgicznej w S., opisywano bóle kręgosłupa szyjnego- od wizyty w dniu 09 maja 2012 r. z promieniowaniem do barków. W okresie od 15 do 23 maja 2012 r. powódka była leczona w O.. Neurochirurgii szpitala w S. gdzie wykonano zabieg stabilizacji kręgosłupa szyjnego w odcinku C5/C6 implantem. Rozpoznano rwę ramienną obustronną. Od 4 czerwca 2013 r. K. J. była leczona w (...) w Z., opisywano osłabienie siły mięśniowej prawej kończyny górnej, obustronne objawy korzeniowe z kończyn dolnych. Od 14 lutego 2014 r. powódka była leczona w PZP w S. z powodu zaburzeń lękowo-depresyjnych. W dniu 1 października 2015 r. drogą foraminotomii odbarczono u pozwanej kanał kręgowy na poziomie L4/L5 z powodu rwy kulszowej

prawostronnej. Obecnie powódka skarży się na drętwienie palców 1-3 i wypadanie przedmiotów z prawej dłoni, wyczuwalne skostnienie na głowie w miejscu urazu. Decyzją z dnia 02 kwietnia 2012 r. pozwany przyznał powódce świadczenie w kwocie 533,33 zł za trwałe uszczerbek na zdrowiu. Powyższa kwota świadczenia została wyliczona jako 8 % sumy ubezpieczenia. Decyzją z dnia 12 kwietnia 2012 r. pozwany przyznał powódce kwotę 3.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Decyzją z dnia 02 lipca 2012 r. pozwany odmówił wypłaty wyższej kwoty zadośćuczynienia uznając, że na dotychczas wypłacone zadośćuczynienie jest adekwatne do okoliczności faktycznych sprawy i przyznał powódce kwotę 168,60 zł stanowiącą koszt zakupu okularów, pomniejszoną o 70 % amortyzacji. Decyzją z dnia 10 października 2012 r. pozwany odmówił wypłaty żadnych świadczeń wskazując, że przyznana i wypłacona kwota zadośćuczynienia oraz odszkodowania uwzględnia doznane przez powódkę cierpienia psychiczne i fizyczne, długotrwałość choroby jak również cierpienia związane z operacją kręgosłupa szyjnego, która w ocenie pozwanej nie była następstwem wypadku. Decyzją z dnia 17 października 2012 r. pozwany przyznał powódce dodatkowe 4 % trwałego uszczerbku na zdrowiu i wypłacił dodatkowo kwotę 266,64 zł. Decyzją z dnia 20 listopada 2012 r. przyznano powódce dopłatę do wypłaconego zadośćuczynienia w kwocie 10.000 zł. Powódka za pośrednictwem pełnomocnika kilkakrotnie składała odwołania od powyższych decyzji pozwanej domagając się wypłaty zadośćuczynienia i odszkodowania w zdecydowanie wyższej kwocie. W dniu 23 czerwca 2014 r. powódka złożyła w Sądzie Rejonowym w Zduńskiej Woli pozew przeciwko (...) S.A., w którym wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 04 września 2012 r. do dnia całkowitej zapłaty, o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych, (dowód: kserokopia notatki o zdarzeniu drogowym k. 45, kserokopia polisy o nr (...) k. 46, kserokopia dowodu rejestracyjnego k. 48, kserokopia mandatu karnego k. 52-54, dokumentacja medyczna powódki k. 56-99, kserokopia bilansu z ksiąg prowadzenia działalności gospodarczej k. 100-103, korespondencja powódki z ubezpieczycielem k. 104-115, dokumentacja medyczna powódki k. 147-168, potwierdzenia przelewów k. 170-174, korespondencja powódki z ubezpieczycielem k. 175-177, dokumentacja medyczna powódki k. 249-250, faktury VAT i rachunki k. 272-305, zeznania powódki- protokół rozprawy z dnia 17 grudnia 2015 r. 00:12:42-00:36:47 w zw. z k. 306v-307, dokumentacja medyczna powódki k. 318, 320,323-341, 362, 368-373, 420-424, zeznania powódki-protokół rozprawy z dnia 06 lutego 2017 r. 00:02:37-00:33:49 w zw. z k. 481-482).

W toku prowadzonego postępowania Sąd dopuścił dowody z opinii biegłych różnych specjalności.

Biegły neurochirurg nie stwierdził bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy wypadkiem z dn. 13 stycznia 2012 r., a patologią kręgosłupową powódki z poziomu C5/C6 i operacją w dn. 19 maja 2012r. Biegły podniósł, że należy podkreślić, iż obraz komputerowy w obu badaniach był taki sam i tylko przypadkowa koincydencja wystąpienia zdarzenia w styczniu 2012 r. spowodowała możliwość powiązania tego zdarzenia z następczą operacją. U powódki występowały przewlekłe zmiany chorobowe kręgosłupa. Wielkość przepukliny była w obu badaniach taka sama. W ocenie biegłego można nawet powiedzieć, iż w badaniu z 2012 r. zmiany miały łżejszą postać, gdyż nie stwierdzono ucisku na rdzeń kręgowy. Stwierdzona niestabilność w zdjęciach czynnościowych, zdjęciach RTG jest nieznamienna i nie da się potwierdzić jej ewidentnie jako patologii kręgosłupa. Tym samym biegły nie stwierdził związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy wypadkiem samochodowym, a patologią kręgosłupową u powódki, wymagającą leczenia operacyjnego. Biegły nie znalazł również dostępnej dokumentacji medycznej potwierdzającej, aby stan neurologiczny powódki ewidentnie pogorszył się po wypadku samochodowym. Biegły nie znalazł także w dokumentacji medycznej opisu uszkodzeń organizmu powódki, będących następstwem wypadku. Zdaniem biegłego u powódki dolegliwości bólowe, występujące po wypadku, nałożyły się na istniejącą wcześniej patologię chorobową, jednakże nie były one spowodowane eo ipso przez sam wypadek. W związku logicznym z odpowiedzią na pytania zadane mu przez sąd biegły stwierdził, że dolegliwości zgłaszane przez powódkę są ewidentnie spowodowane zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa, nie zaś następstwem wypadku. Biegły podkreślił, że choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa jest chorobą populacyjną - społeczną, występuje u dużej części dorosłej populacji. Bóle kręgosłupa są najczęstszą przyczyną wizyt u lekarzy. W chwili obecnej stan neurologiczny powódki jest bardzo dobry, nie stwierdza się ewidentnych odchyień w badaniu neurologicznym. Biegły zwrócił uwagę na istniejącą otyłość u powódki, która w sposób ewidentny wpływa na ograniczenie funkcjonowania i aktywności życiowej, natomiast nie

stwierdził wpływu wypadku na powstanie czy zaostrzenie uszkodzeń neurologicznych spowodowanych przewlekłą istniejącą patologią chorobową kręgosłupa, (dowód: opinia biegłego z zakresu neurochirurgii k. 191-199).

Biegły neurolog stwierdził, że w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 13 stycznia 2012 r. powódka doznała urazu głowy i kręgosłupa. Po przebytym urazie głowy nie miała utraty przytomności. Z punktu widzenia neurologa brak jest podstaw do orzekania uszczerbku na zdrowiu powódki zgodnie z pkt 10 a tabeli uszczerbków (Dz.U. 18.12.2002 r.) z powodu powikłań po urazie czaszkowo-mózgowym. Zdaniem biegłego w wyniku wypadku powódka doznała urazu kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego. Brak jest danych o dolegliwościach bólowych kręgosłupa do wizyty w Poradni Neurologicznej w Z. w dniu 21 stycznia 2012 r. Uraz nie mógł być więc istotny skoro dolegliwości nie opisano w okresie bezpośrednio po wypadku w karcie Poradni Ogólnej. Zdaniem biegłego leczenie operacyjne stabilizacji kręgosłupa szyjnego w maju 2012 r. oraz kręgosłupa lędźwiowego w październiku 2015 r. nie miało żadnego związku z urazem. W wykonanym badaniu (...) kręgosłupa szyjnego nie stwierdzono progresji objawów radiologicznych w kanale kręgowym ewentualnie związanych z urazem w porównaniu z badaniem poprzednim z 2008 r. Brak jest danych że po urazie w dniu 13 stycznia 2012 r. u powódki rozpoznawano objawy powikłań korzeniowych ze strony korzeni rdzeniowych lędźwiowych. Z punktu widzenia neurologa brak jest więc podstaw do orzekania uszczerbku na zdrowiu powódki zgodnie z pkt 94a i c tabeli uszczerbków. Rokowanie powódki związane z przebytym urazem głowy i kręgosłupa z punktu widzenia neurologa było dobre. Późniejsze leczenie operacyjne powódki było spowodowane chorobą samoistną, a nie skutkami wypadku z dnia 13 stycznia 2012 r. Obecnie sprawność powódki oceniana przez neurologa jest dobra. Umiarkowany stopień niepełnosprawności orzekano zgodnie z kodem 05-R a nie z punktem 10-N, (dowód: opinia sądowno-lekarska biegłego specjalisty neurologii k. 380-381).

Biegła psychiatra w swojej opinii stwierdziła, że oceniając stan zdrowia powódki z punktu widzenia jej specjalności stwierdzono iż wystąpiły izolowane zaburzenia lękowe dotyczące głównie sytuacji komunikacyjnych. Nie spowodowały one zaburzeń adaptacyjnych powodujących dezorganizację dotychczasowego życia społecznego i zawodowego powódki. Oceniając uszczerbek na zdrowiu według rozporządzenia Ministra Zdrowia i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r punkt 10 nie wystąpił uszczerbek na zdrowiu 0%. Pogorszenie stanu psychicznego K. J. w 2014 roku, podjęcie leczenia w PZP w ocenie biegłego spowodowane było skupieniem powódki na działaniach odszkodowawczych. Biegła podniosła, że wystąpienie zaburzeń lękowych nie jest jednoznaczne z wystąpieniem uszczerbku na zdrowiu. Należy ocenić czy natężenie i charakter zaburzeń powodują dezorganizację dotychczasowego życia, co w danym przypadku nie nastąpiło, (dowód: opinia sądowno-psychiatryczna k. 416-418).

Biegła psycholog w swojej opinii stwierdziła, że z analizy akt sprawy i badania psychologicznego powódki wynika, że przeżycia, jakich doznała na skutek zdarzenia z dnia 13 stycznia 2012 r., miały wpływ na jej funkcjonowanie psychiczne i emocjonalne, nie spowodowały jednak trwałych zmian psychicznych. Powódka doświadczała takich emocji jak bezradność, niepokój, smutek, lęk. Doznania bólowe, przedłużająca się rehabilitacja, kolejne pobyty w szpitalach i absencje w pracy powodowały natężenie przykrych doznań emocjonalnych, poczucie bezradności, pesymistyczne nastawienie co do przyszłości, niskie poczucie własnej wartości. Odczuwała niepokój i lęk o przyszłość. Przez pierwsze dwa lata po wypadku powódka nie korzystała z pomocy psychiatrycznej i psychologicznej. Pozwala to przypuszczać, że natężenie doświadczanych przez nią przykrych stanów emocjonalnych nie przekraczało jej możliwości adaptacyjnych. Z obniżeniem nastroju, stanami depresyjnymi, niepokojem radziła sobie przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości. Poprawę samopoczucia uzyskiwała dzięki wsparciu rodziny. Aktualny poziom przystosowania powódki jest przeciętny i nie wykazuje znamion psychopatologii. Doświadcza ona umiarkowanego niepokoju i lęku, czasami miewa problemy ze snem. Nie wykazuje tendencji do zamartwiania się, bez niepokoju patrzy w przyszłość. Jest zaabsorbowana problemami zdrowia somatycznego, zgłasza liczne problemy zdrowotne. Wymienione doznania mają umiarkowane natężenie i nie dezorganizują jej codziennego funkcjonowania. Badana aktualnie nie ujawnia objawów i zachowań typowych dla osób z zespołem stresu pourazowego. W chwili obecnej utrzymuje kontakty towarzyskie, realizuje swoje zainteresowania, obowiązki. Twierdzi, że leczenie psychiatryczne odniosło pozytywny skutek. Ma zachowaną pełną sprawność psychiczną i emocjonalną. Wystąpienie zaburzeń lękowych nie jest jednoznaczne z wystąpieniem uszczerbku na zdrowiu należy ocenić czy natężenie i charakter zaburzeń spowodowały dezorganizację dotychczasowego funkcjonowania. W przypadku powódki nie nastąpiło załamanie funkcjonowania

społecznego. Według (...) 10 zaburzenia (...) nie należy rozpoznawać jeśli nie ma potwierdzenia że wystąpiło ono w ciągu 6 miesięcy od wyjątkowo ciężkiego wydarzenia, urazu zagrażającego życiu. Jeżeli (...) wystąpiłoby w tym okresie powódka bezwzględnie podjęłaby leczenie psychiatryczne lub psychologiczne, gdyż objawy (...) załamują dotychczasowe funkcjonowanie i spowodowane są przekroczeniem możliwości adaptacyjnych, (dowód: opinia sądowo- psychologiczna k. 438-441).

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez stronę powodową w postaci dokumentacji z leczenia powódki opisane dokładnie wyżej pod poszczególnymi elementami stanu faktycznego, które to dokumenty były bezsporne pomiędzy stronami. Podstawą ustaleń faktycznych były także opinie biegłych: neurochirurga, neurologa, psychiatry, psychologa, a także zeznania powódki. Relację K. J. Sąd uznał w zdecydowanej większości za wiarygodną, w szczególności w kwestii opisu zdarzenia, przebiegu leczenia i dolegliwości bólowych, jakich powódka doznała w następstwie odniesionych obrażeń na skutek wypadku. Odnośnie dolegliwości bólowych należy mieć przy tym na względzie to, że ból jest indywidualnie odczuwany przez każdego człowieka i stopień jego nasilenia mógł zostać ustalony jedynie na podstawie przesłuchania powódki, co pozwoliło w sposób przybliżony określić okres ich występowania oraz intensywność. Sąd nie przyznał waloru wiarygodności jedynie tej części zeznań powódki w której podała ona, że w następstwie wypadku doszło do istotnego pogorszenia jej stanu zdrowia albowiem ta część relacji stoi w oczywistej sprzeczności z wiarygodnymi opiniami biegłych specjalistów, którzy zgodnie uznali, że późniejsze leczenie operacyjne powódki było spowodowane chorobą samoistną, a nie skutkami wypadku z dnia 13 stycznia 2012 r. oraz, że zaburzenia lękowe powódki nie spowodowały zaburzeń adaptacyjnych powodujących dezorganizację dotychczasowego życia społecznego i zawodowego powódki, a także, że u powódki nie wystąpił trwały uszczerbek na zdrowiu oraz że pogorszenie stanu psychicznego K. J. w 2014 roku i podjęcie leczenia w PZP spowodowane było skupieniem powódki na działaniach odszkodowawczych.

Skutki wypadku jakiemu uległa K. J., procentowy uszczerbek na zdrowiu, trwałość tych skutków oraz możliwość ich ustąpienia zostały ustalone na podstawie opinii biegłych sądowych neurochirurga, neurologa, psychiatry oraz psychologa. Opinie przez nich sporządzone Sąd uznał za wiarygodne, albowiem są jasne, wewnątrznie niesprzeczne oraz naukowo i logicznie uzasadnione. Treść tych opinii oparta została na badaniu powódki i jej dokumentacji medycznej przy czym sporządzono je z uwzględnieniem zasad fachowej wiedzy i doświadczenia. Biegli wyjątkowo szczegółowo i obszernie opisali stan zdrowia powódki zarówno ten po wypadku, jak i obecny, bazując przy tym na szerokiej dokumentacji medycznej K. J., a nadto na wnioskach wynikających z jej badań, ustalając procentowy uszczerbek na zdrowiu oraz charakter obrażeń powódki uwzględnili również swoje wieloletnie doświadczenie. Nie dostrzeżono przy tym żadnych czynników osłabiających zaufanie do wiedzy biegłych i ich bezstronności, ani żadnych ważnych powodów, które zmuszałyby do dopuszczenia dowodu z opinii innych biegłych. Sąd nie podzielił zarzutów pełnomocnika strony powodowej do opinii biegłych, w szczególności do opinii biegłego psychiatry. Przypomnieć w tym miejscu należy, że dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, gdyż korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mogą więc mieć zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. W konsekwencji nie można przyjąć, że sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych czy też z opinii instytutu w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony. Jednocześnie zauważyć należy, że opinia biegłych nie podlega, jak dowód na stwierdzenie faktów, weryfikacji w oparciu o kryterium prawdy i fałszu, lecz poprzez pozytywne lub negatywne uznanie wartości rozumowania zawartego w opinii. Zatem, jeśli opinia biegłego nie zawiera niejasności, wewnętrznych sprzeczności ani luk, oparta została na materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie, biegły w sposób należyty uzasadnił swoje wnioski (w szczególności przedstawił tok swego rozumowania w sposób poddający się kontroli pod względem logiki), a konkluzje opinii są konkretne i przekonujące oraz wynikają z przeprowadzonych przez biegłego czynności (np. badań) oraz toku rozumowania, to brak jest podstaw do uznania takiej opinii za nieprzydatną dla rozstrzygnięcia sprawy i przeprowadzania na podstawie art. 286 k.p.c. dodatkowego dowodu z opinii innych biegłych lub uzupełniającej opinii przez tego samego biegłego tylko z tej przyczyny, że strona postępowania nie zgadza się z treścią opinii.

Należy zwrócić uwagę również na to, że stan faktyczny w sprawie miał charakter bezsporny co do faktu zaistnienia zdarzenia, w wyniku którego powódka odniosła obrażenia. Strona pozwana wskazała, że przyznane powódce przez nią

w toku postępowania likwidacyjnego kwoty są adekwatne do krzywdy jakiej powódka doznała w wyniku uszczerbku na zdrowiu będącego skutkiem tego wypadku oraz do kosztów leczenia przez niego poniesionych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się częściowo zasadne i jedynie w zakresie określonym w wyroku zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka w niniejszym postępowaniu domagała się zapłaty na swoją rzecz zadośćuczynienia, odszkodowania i renty od pozwanego. Wskazywała, że w wyniku wypadku doznała szeregu obrażeń wielonarządowych, co naraziło ją na cierpienia fizyczne i psychiczne oraz na koszty, o których zwrot wystąpiła w nin. sprawie.

Ponieważ na etapie postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powódce pewne kwoty tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania przyjąć należy, że nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności za wypadek, a jedynie zasadność i wysokość zgłoszonych żądań. Strona pozwana podniosła, że przyznana kwota odszkodowania i zadośćuczynienia uwzględnia doznane przez poszkodowaną cierpienia psychiczne i fizyczne, długotrwałość choroby jak również cierpienia związane z operacją kręgosłupa szyjnego, która w ocenie pozwanego nie była następstwem wypadku. W przekonaniu strony pozwanej z załączonych do pozwu dokumentacji medycznej u powódki przed wypadkiem występowała wielopoziomowa dyskopatia połączona z zespołem bólowym oraz rwą kulszową obustronną. Powódka od dnia 18 grudnia 2009 roku posiadała lekki stopień niepełnosprawności, co dowodzi że była już osobą chorą przed wypadkiem. Pozwany wskazywał, że nie kwestionuje zasady odpowiedzialności, ale tylko i wyłącznie wysokość dochodzonego przez powódkę roszczenia. Tym samym Sąd nie dokonywał ustaleń w zakresie odpowiedzialności ubezpieczonego za to, że doszło do wypadku powódki, a jedynie co do związku przyczynowo- skutkowego między wypadkiem a podjętym później wobec K. J. leczeniem, zakresu poniesionych przez nią cierpień i strat związanych z urazem powstałym w wyniku zdarzenie.

Mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, należy stwierdzić, że u powódki nastąpiło uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia, który uprawnia go do żądania od pozwanego zakładu ubezpieczeń zadośćuczynienia za doznaną krzywdę - w myśl art. 445 § 1 k.c.

Przepis art. 445 § 1 k.c. stanowi, że sąd może przyznać poszkodowanemu w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Chodzi tu o krzywdę (szkodę niemajątkową) ujmowaną jako cierpienie fizyczne, a więc ból i inne dolegliwości oraz cierpienia psychiczne, to jest ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi (por. wyrok SN z dnia 4 lipca 1969 roku, I PR 178/69, OSNCP 1970, Nr 4, poz. 71). Zadośćuczynienie ma na celu złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia - te już doznane i te mogące powstać w przyszłości. Powinno ono być zatem przyznaną jednorazowo rekompensatą za całą krzywdę.

W świetle zgromadzonej dokumentacji medycznej oraz opinii sporządzonych przez biegłych nie budzi wątpliwości, że szkoda jakiej doznała w wyniku wypadku powódka nie jest duża. Wprawdzie po zdarzeniu K. J. była wielokrotnie hospitalizowana i po dziś dzień musi pozostawać pod kontrolą lekarzy specjalistów, stosować się do ich zaleceń i przyjmować leki nie mniej jednak wynika to z faktu, iż powódka już przed wypadkiem była osobą cierpiącą na poważne problemy neurologiczne. U powódki przed wypadkiem występowała wielopoziomowa dyskopatia połączona z zespołem bólowym oraz rwą kulszową obustronną. K. J. od dnia 18 grudnia 2009 r. posiadała lekki stopień niepełnosprawności. Nadto zdaniem biegłego obraz badania (...) odcinka szyjnego przeprowadzone u powódki w dniu 14 marca 2012 r. czyli po wypadku ujawniający przepuklinę w odcinku szyjnym kręgosłupa nie odbiega od badania (...) przeprowadzonego w dniu 28 marca 2008 r., a zatem na kilka lat przed wypadkiem. Stąd niewątpliwie słuszna jest konkluzja, że wypadek nie spowodował u powódki zmian w zakresie stanu narządu ruchu. Nadto biegli z dziedziny psychologii i psychiatrii również byli zgodni, że zaburzenia lękowe powódki nie spowodowały zaburzeń adaptacyjnych powodujących dezorganizację dotychczasowego życia społecznego i zawodowego powódki, że u powódki nie wystąpił żaden trwały uszczerbek na zdrowiu oraz iż pogorszenie stanu psychicznego K. J. w 2014 roku i podjęcie leczenia w PZP spowodowane było skupieniem powódki na działaniach odszkodowawczych. Ponieważ jednak niewątpliwie K. J. we wspomnianym wypadku odniosła drobne obrażenia oraz trudno jest dokładnie ocenić rozmiar cierpień K. J. z

uwagi na subiektywność odczuwania bólu fizycznego i psychicznego, ale biorąc pod uwagę charakter urazów, długość leczenia, Sąd przyjął że powódce należne jest zadośćuczynienie w kwocie większej aniżeli wypłacone przez pozwanego do dnia wniesienia powództwa. Zauważyć również trzeba, że kolejne wizyty u lekarza, konieczność przyjmowania leków i stosowania się do zaleceń lekarskich same w sobie również stanowiły dolegliwość negatywną i odczuwaną przez powódkę. Poza tym zapewne istnieją również dalsze dolegliwości, nieuchwytnie dla osób postronnych.

Dlatego też, w ocenie Sądu, kwota 13.000 złotych wypłaconego przez pozwanego zakładu zadośćuczynienia jest zbyt niska. Nie jest to mała suma, ale w realiach niniejszej sprawy zdecydowanie niewystarczająca.

Zdaniem Sądu, odpowiednia jest łączna kwota 20.000,00 złotych (13.000 zł +7.000 zł), ponieważ uwzględnia ona stopień cierpień fizycznych i psychicznych, a więc rozmiar doznanego krzywdy i związany z tym czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych. Rokowania co do stanu zdrowia powódki są wprawdzie w ocenie opiniujących biegłych pomyślne, ale urazy odniesione wskutek wypadku oraz ich następstwa, pomimo że nie miały charakteru trwałego, stanowiły określoną dolegliwość dla powódki. Suma zasądzonych 7.000 złotych jest zdaniem Sądu współmierna do doznanego przez powódkę szkody i stanowi dla niej ekonomicznie odczuwalną wartość.

Pozostałe dochodzone przez powódkę roszczenia zostały w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uznane za bezzasadne. Powódka żądając zwrotu kosztów leczenia oraz kosztów dojazdów na leczenie w łącznej kwocie 1.498,63 zł, oparła swoje roszczenie na treści art. 444 § 1 k.c., który stanowi, iż w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Z kolei żądając skapitalizowanej renty w kwocie 49.561,50 zł za okres od dnia 13 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na rzecz powódki od pozwanego renty z tytułu zwiększonych po wypadku potrzeb powódki płatnej od dnia 01 stycznia 2016 r. na przyszłość w kwocie 855 zł miesięcznie powódka swoje roszczenie wywiodła z treści art. 444 § 2 k.c., który stanowi że jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Otrzymana dotychczas przez powódkę kwota zadośćuczynienia i odszkodowania, w ocenie Sądu, aż w nadmiarze rekompensuje uszczerbek powódki na zdrowiu i poniesione przez nią koszty. Tym samym Sąd nie znalazł podstaw aby otrzymaną już kwotę podwyższyć do kwoty wskazanej w pozwie oraz zasądzić pozostałe dochodzone w pozwie roszczenia. Wskazać należy, iż w niniejszej sprawie to powódka zobowiązana była w myśl art. 6 k.c. do wykazania poprzez przeprowadzone w sprawie dowody zasadności swoich roszczeń. A więc wykazania, że zdarzenie komunikacyjne z 13 stycznia 2012 r. miało wpływ na stan zdrowia fizycznego i psychicznego powódki, w zakresie opisanym w pozwie i uzasadniającym żądanie podwyższenia zadośćuczynienia, uzupełnienia odszkodowania oraz zasądzenia renty. Decydujące znaczenia dla żądania pozwu miało ustalenie skutków zdarzenia z dnia 13 stycznia 2012 r. na zdrowie fizyczne i psychiczne powódki oraz ustalenie związku przyczynowo- skutkowego między wypadkiem a stanem zdrowia powódki po wypadku i podjętym przez nią leczeniem. Wobec faktu, iż powzięcie rzetelnych ustaleń w tym zakresie wymagało wiedzy specjalistycznej, Sąd uwzględnił opinię sporządzoną na potrzeby niniejszego postępowania przez biegłych z neurologii, neurochirurgii, zakresu psychologii i psychiatrii oraz wynikające z nich ustalenia. Opinie te zostały sporządzone przez biegłych po przeprowadzeniu bezpośredniego badania powódki i po analizie akt sprawy. Opinie są rzetelne, kompleksowe, spójne ze sobą oraz z pozostałym zgromadzonym materiałem dowodowym, profesjonalne i przydatne dowodowo. Biegli nie stwierdzili istnienia żadnego związku pomiędzy dolegliwościami powódki, a obrażeniami odniesionymi w wypadku. Sąd w pełni podziela ustalenia powołanych biegłych, uznając cytowane opinie za rzetelne, logiczne i pozbawione sprzeczności. Należy wskazać, iż przesłanka konieczną ustalenia zarówno zadośćuczynienia, jak i odszkodowania oraz renty jest istnienie w danym stanie faktycznym adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem szkodzącym a szkodą/krzywdą. Istnienie takiego związku przyczyna- skutek w niniejszej sprawie należy zdecydowanie wykluczyć. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 lutego 2006 r. (III CSK 135/05, LEX nr 201033) zważył, iż stosownie do art. 361 § 1 k.c. adekwatne są "normalne" następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda (odpowiednio krzywda) wynikła. Normalnymi

następstwami zdarzenia, z którego wynika szkoda, są następstwa, jakie tego rodzaju zdarzenie jest w ogóle w stanie wywołać i w zwyczajnym biegu rzeczy, a nie tylko na skutek szczególnego zbiegu okoliczności.

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy trzeba stwierdzić, że dolegliwości zarówno fizyczne jak i psychiczne zgłaszane przez K. J. nie są związane w żaden sposób ze zdarzeniem szkodzącym z dnia 13 stycznia 2012 r. Sąd nie kwestionuje tego, iż zdarzenie to mogło być dla powódki przeżyciem i wiązać się z pewnymi dolegliwościami natury fizycznej i psychicznej oraz stresem, jednakże nie uzasadnia to dochodzonych przez nią roszczeń, zarówno w zakresie zadośćuczynienia, odszkodowania, jak i renty. Nadto z materiału zgromadzonego w aktach sprawy nie wynika aby powódka na skutek wypadku miała zwiększone potrzeby, ani jaki byłby ewentualnie zakres tych potrzeb albo żeby utraciła dochody. Z załączonych do pozwu bilansów z księgi za lata 2011-2014 wynika, że powódka ponosiła stratę z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Abstrahując od braku związku przyczynowo-skutkowego między wypadkiem, a stanem zdrowia powódki, który jak twierdzi uniemożliwił jej uzyskiwanie dochodów z tytułu działalności gospodarczej, stwierdzić należy że nienależne jest odszkodowanie za utracone dochody albowiem powódka nie wykazała żadnego dochodu we wskazanym okresie. Tymczasem to na K. J. spoczywał ciężar dowodu, że pomimo wspomnianych strat w prowadzeniu działalności gospodarczej osiągała inne dochody, któremu nie poddała.

Co więcej, powódka otrzymała już od ubezpieczyciela łącznie kwotę 13.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, co przy zasądzeniu w niniejszej sprawie kwoty 7.000 zł tytułem zadośćuczynienia, zdaniem Sądu wyczerpuje wszelkie roszczenia K. J. względem (...) S.A. z tytułu skutków zdarzenia z dnia 13 stycznia 2012 r. Dlatego też dalsze roszczenia powódki są w konfrontacji ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym bezzasadne.

Odnosząc się do żądania wypłaty odszkodowania tytułem uszkodzonych okularów korekcyjnych zakupionych przez powódkę podnieść należy, że pozwany pokrył koszt zakupu nowych okularów w kwocie 168,00 zł pomniejszony o 70 % amortyzacji. Ponadto powódka nie wykazała kosztów nabycia przez siebie przedmiotowych okularów, ani też nie przedstawiła uszkodzonej rzeczy, co również stanowiło przeszkodę uwzględnienia jej roszczenia w tym zakresie.

Łączna kwota z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę należna powódce od pozwanego wynosi zatem 20.000 zł. Uwzględniając kwotę wypłaconą uprzednio z tego tytułu powódce przez pozwanego w wysokości 13.000 zł, tytułem zadośćuczynienia uzupełniającego zasądzić należało od pozwanego (...) S.A., będącego następcą prawnym (...) S.A. na rzecz powódki K. J. kwotę 7.000 zł.

O odsetkach rozstrzygnięto po myśli art. 481 § 1 k.c. w myśl którego, odsetki należą się, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Roszczenia z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania nie są roszczeniami pieniężnymi sensu stricto (patrz art. 363 § 1 k.c.), a stają się takimi dopiero po skonkretyzowaniu jako żądań zapłaty określonej sumy pieniężnej. Opóźnienie w zapłacie po takim wezwaniu rodzi zatem roszczenie o zasądzenie odsetek ustawowych, zgodnie z art. 481 § 1 k.c. Ponieważ pozwany został wezwany do zapłaty i termin dobrowolnego spełnienia przez niego świadczenia upłynął w dniu 20 listopada 2012 r., kiedy to pozwany podjął ostateczną decyzję o wypłacie zadośćuczynienia dlatego też zasadnym było zasądzenie odsetek od tego dnia.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu. Zgodnie z brzmieniem powołanego przepisu, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W odniesieniu do zasady słuszności zawartej w art. 102 k.p.c. określone zostały przesłanki, których zaistnienie warunkuje możliwość obciążenia strony przegrywającej jedynie częścią kosztów albo nieobciążania jej w ogóle tymi kosztami. Obejmują one wystąpienie w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, które powodują, że zasądzenie kosztów na rzecz wygrywającego przeciwnika w całości, a nawet w części, byłoby sprzeczne z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Podkreślić przy tym należy, że wskazany przepis nie precyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając w tym zakresie, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi orzekającemu swobodę oceny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., IV CZ 61/13).

Zgodnie z poglądami doktryny i orzecznictwa jako okoliczności brane pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu wskazuje się na te związane z samym przebiegiem postępowania, jak przedawnienie roszczenia, charakter dochodzonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, okoliczność, iż strona przegrywająca znajduje się w wyjątkowo trudnej sytuacji majątkowej, a wytaczając powództwo była subiektywnie przeświadczona o słuszności dochodzonego roszczenia, natomiast strona wygrywająca korzystała ze stałej obsługi prawnej i nie poniosła dodatkowych nakładów na prowadzenie procesu, ale także leżące poza procesem, dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2011 r., I CZ 13/11, wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 1972 roku, I PR 423/72, uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2013 r., I CZ 183/12). Zakwalifikowanie konkretnego przypadku jako "szczególnie uzasadnionego" wymaga rozważenia całokształtu okoliczności sprawy łączących się z charakterem żądania poddanego pod osąd, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego.

Dokonując rozstrzygnięcia w zakresie obowiązku zwrotu kosztów procesu, Sąd wziął pod uwagę dwa aspekty: sytuację majątkową powódki oraz charakter wysuniętego żądania, w tym okoliczność, że wytaczając powództwo, K. J. była subiektywnie przekonana o słuszności dochodzonego roszczenia.

Z uwagi na fakt, że obie strony były reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników należało na podstawie art. 100 k.p.c. znieść koszty zastępstwa prawnego pomiędzy stronami.